

Vergaderjaar 2019–2020

28 684

Naar een veiliger samenleving

Nr. 614

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 maart 2020

Hierbij bied ik u de publicatie «Veiligheidsmonitor 2019» aan¹.

Veiligheidsmonitor 2019

De Veiligheidsmonitor is sinds 2017 een tweejaarlijkse, grootschalige enquête, uitgevoerd in opdracht van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Hierin worden onder meer de ervaren leefbaarheid en overlast in de woonbuurt, veiligheidsbeleving, slachtofferschap van veel voorkomende criminaliteit en cybercrime en het oordeel van de burger over het optreden van de politie onderzocht. In 2019 hebben ruim 135 duizend personen van 15 jaar en ouder de uitgebreide vragenlijst ingevuld. Het is mogelijk de landelijke uitkomsten geografisch uit te splitsen naar de ruim vijftig grootste (70.000+) gemeenten, de 10 regionale eenheden, 43 districten en 167 basisteams van politie.

Beeld over 2019

In 2019 is wederom sprake van een daling van het gerapporteerde slachtofferschap van veel voorkomende criminaliteit ten opzichte van de vorige Veiligheidsmonitor (2017). 13,7 procent van de Nederlanders is in 2019 het slachtoffer geworden van een of meerdere vormen van criminaliteit, in 2017 was dit 15,2 procent. Dit is een significante daling. Per categorie van veel voorkomende criminaliteit zijn de volgende constateringingen gedaan:

- 8,6 procent is in 2019 slachtoffer geworden van *vermogensdelicten*; een significante daling ten opzichte van 10 procent in 2017.
- Ook slachtofferschap van *vandalismedelicten* is gedaald: in 2019 gaf 5,1 procent van de ondervraagden aan slachtoffer te zijn geweest van vandalisme, in 2017 was dit 5,5 procent.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

- In het aandeel slachtofferschap van *gewelddelicten* is met 2 procent in 2019 geen wezenlijke verandering te zien in vergelijking met 2,1 procent in 2017.
- Slachtofferschap van *cybercrime*² is met 13 procent in 2019 toegenomen in vergelijking met 11 procent in 2017.

Ook op het gebied van onveiligheidsgevoelens in het algemeen is sprake van een daling. In 2019 voelde minder dan een op de drie burgers (31,8 procent) zich weleens onveilig. Dit is een significante daling ten opzichte van 2017. Dit aandeel lag toen 2,3 procentpunten hoger (34,1 procent). In de cijfers van de door burgers ervaren ernstige sociale overlast³ is in 2019 met 11,4 procent geen wezenlijke verandering te zien in vergelijking met 2017. Van de ondervraagde personen is 65,6 procent (zeer) tevreden over het laatste politiecontact en 28 procent (zeer) tevreden over het functioneren van de politie in de buurt, een significant hoger aandeel dan twee jaar geleden (27,1 procent).

In 2019 was opnieuw sprake van een kleine daling van de totale aangiftebereidheid. Het percentage aangifte op basis van alle ondervonden delicten kwam uit op 22,9 procent. In 2017 bedroeg dit aandeel nog 24,4 procent.

Beeld over de periode 2012–2019

- Op de middellange termijn (2012–2019) zijn flinke dalingen te zien in het ervaren slachtofferschap, met uitzondering van de categorie *cybercrime*. Het ervaren slachtofferschap van criminaliteit is gedaald van 19,8 procent in 2012 naar 13,7 procent in 2019. Dat is een daling van 31 procent. Op het gebied van vermogensdelicten, vandalisme en geweld zijn dalingen te zien van respectievelijk 35, 34 en 24 procent. Het aandeel slachtoffers van *cybercrime* nam toe met 7 procent.
- Het percentage burgers dat ernstige sociale overlast ervaart is gedaald van 12,9 procent in 2012 naar 11,4 procent in 2019. Dit is een daling van 12 procent.
- Het aandeel van de bevolking dat zich in het algemeen of in de eigen buurt weleens onveilig voelt is gedaald van respectievelijk 36,6 en 18 procent in 2012 naar 31,8 en 14,4 procent in 2019. Dat zijn dalingen van respectievelijk 13 en 20 procent.
- Het aandeel burgers dat (zeer) tevreden is over de politie bij hun laatste politiecontact is gestegen van 58,6 procent van de bevolking in 2012 naar 65,6 procent in 2019. Dit is een stijging van 12 procent.⁴

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F.B.J. Grapperhaus

² Vormen van *cybercrime*: identiteitsfraude, koop- en verkoopfraude, hacken en cyberpesten.

³ Ernstige last van: dronken mensen op straat, drugsgebruik of -handel, overlast door buurtbewoners, lastiggevallen worden door mensen op straat, rondhangende jongeren.

⁴ In 2019 zijn in het vragenlijstblok «tevredenheid laatste politiecontact» de antwoorditems gespecificeerd naar de plek waar het politiecontact plaatsvond. De uitkomsten van 2019 zijn gebaseerd op de eerste twee antwoorditems om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de voorgaande jaren. Hierdoor zijn deze echter niet zonder meer vergelijkbaar met eerdere uitkomsten.